

Bataga hinkantoo kaŋ Pol n'a sanba Timote se

Citaaboo fahamandiroo

Woo ti bataga hinkantoo kaŋ Pol n'a sanba Timote se. Waatoo kaŋ Pol na batagaa woo hantum, a sii kala kasa ra Rom koyraa ra. Pol maate kaŋ nga buuyanoo waatoo man ka koy Irkoy do. A hantum Timote se ka binoo daŋ, zama a ga bay kaŋ zarabi boobo goo jinoo ra. A n'a hoyray Irkoy goyoo here. A n'a hoyray a ma tee sanda nga Pol, ka Irkoy meeŋenoo waazu nongu kul nda borey kul se. A nee a se a ma tee sanda Isa Almasihu sooje laadirante henna.

Boraa kaŋ se batagaa sanbandi maapoo

nda fooyanoo kaŋ teendi a se

1 ¹ Agay Pol kaŋ ti *Almasihu Isa *diyaw Irkoy ibaayoo ra ka sawa nda allaahidoo kaŋ ga hunaroo noo kaŋ goo Almasihu Isa ra, ² ka batagaa woo sanba ni Timote se kaŋ ti ay izoo kaŋ ay ga hanse ka bag'a. Baabaa Irkoy nda Almasihu Isa ir Koyoo *anneemaa, nda tamallaa, nda alaafiyaa ma kaa ni ga.

Pol ga Timote kunahennay

³ Ay ga albarka daŋ Irkoy se kaŋ ay g'a gana nda bine kaaray sanda takaa kaŋ ay kaagey n'a tee, ay ga hongani waati kul ay ŋaarayrey ra cijin nda zaari. ⁴ Ay ga hongani mundawey, ay ga hanse ka baa ya dii ni hala ya too nda ŋaali. ⁵ Ay ga hongani naanaa kaŋ ra almunafikitaray sii kaŋ goo ni ra, kaŋ jin ka bara ni kaaga woyoo Lowis nda ni jaa Enis ra. Ay ga naanay ka bay kaŋ a goo ni mo ra. ⁶ Woo maaganda se ay ga ni hongandi Irkoy *anneemaa nooyanoo kaŋ ni duu a ay kaboo kaŋ ay na fur ni ga ra, ma gaabandi a ma dii zaram, ⁷ zama *Hundoo kaŋ Irkoy n'a noo ir se s'ir tee alkubu, woo kaŋ a n'a noo ir se g'ir too met nda hini, nda baji, nda boro ma hin nga boŋ.

⁸ Adiŋi masi haw ka seedetaray tee ir Koyoo maapoo ga. Masi haw nda agay kaŋ tee kasa-ize nga sabboo se. Ni bagaa zaa *Alhabar Boryaa zaraboo ra ka sawa nda Irkoy hinoo. ⁹ Irkoy n'ir hallasi, a n'ir cee nda ciyayan henanante. Woo mana teendi ir teegoyey maaganda se, nga boŋ dunbandiroo nda nga anneemaa no kaŋ nondi ir se *Almasihu Isa alhormaa ra za alwaatey kul jine. ¹⁰ Sohō anneemaa woo cebandi ir se ir Hallasikaa Almasihu Isa bangayyanoo bande. Nga no ka buuyan halaci, ka hunaroo nda funbuyan jaŋaa cebe kaaray Alhabar Boryaa bande. ¹¹ Alhabar Boryaa woo maaganda se ay tee waazukaw, nda *diyaw, nda cawandikaw. ¹² Woo sabbu se hayey wey zaraboo ga duu agay, amma ay si haw, zama ay ga boraa bay kaŋ ay naanay a. Ay ga naanay ka bay kaŋ a goo nda hini ka gaabu hayaa kaŋ a na talfi ay ga hala zaari koraa din hane. ¹³ Senni cimey kaŋ ni maa ay n'i har, i dii m'i ka goy naanay nda baji ra kaŋ ga duwandi Almasihu Isa ra. ¹⁴ Gaabu talfi henna ga Hundi Henanantaa kaŋ goo ir ra albarkaa ra.

¹⁵ N'ga bay kaŋ borey kul kaŋ goo *Azi gandaa ra n'ay naŋ, Fižel nda Hermožen goo i ra. ¹⁶ Ir Koyoo tamallaa ma bara Onesifor hugoo borey ga, zama cee booboyan a n'ay binoo yaynandi. A mana haw nda guuru karfey kaŋ goo ay ga. ¹⁷ Za a too kate Rom, a n'ay ceeci nda hini, a dii agay. ¹⁸ Ir Koyoo m'a noo a ma duu Irkoy do tamallaa zaari koraa din hane. N'ga bay ka bisa boro kul alhaadimaa kaŋ a n'a tee Efez.

Isa Almasihu sooje henna

2¹ Adiši ni ay izoo, naŋ *anneemaa kaŋ goo *Almasihu Isa ra ma ni gaaboo tonton. ² Hayey kaŋ ni maar'ey ay miŋoo ra seede boobo jine, i talfi boro laadiranteyan ga kaŋ ngi mo ga hin ka boro tanayan cawandi.

³ Ni bagaa zaa zaraboo ra sanda Almasihu Isa sooje henna. ⁴ Boro kul kaŋ goo soojetaray, a si huzun nda aduŋna hayey, hala nga ma kan boraa se kaŋ n'a zaa soojetaray. ⁵ Takaa din da, nda boro goo gurgay konkoša ra, a si duu fuulaa nda a mana gurgay nda gurgaa ašariyaa. ⁶ Kala beerikaa kaŋ fara ma tee boro jinaa kaŋ duu nga bagaa hegaa ra. ⁷ Woo kaŋ ay g'a har ma ne laasaabu, zama ir Koyoo ga ni noo lakkal haya kul ra.

⁸ Hongu Isa Almasihu, a tun bukawey ra, Dawda hayroo no, sanda takaa kaŋ nda agay *Alhabar Boryaa haryanoo n'a har. ⁹ Alhabar Boryaa woo se ay goo ma zarabi hala nongu kaŋ ra i n'ay tefer sanda goy futu teekaw, amma Irkoy meešennoo si teferandi. ¹⁰ Woo se ay ga haya kul muŋe Irkoy boro suubantey maaganda se, hala ngi mo ma duu hallasiroo kaŋ ga duwandi Almasihu Isa ra nda darža abadante.

¹¹ Šennoo woo, šenni hakiikante no:

«Nda ir buu Isa bande, ir ga huna mo a bande.

¹² Nda ir gaabandi, ir ga laama mo a bande.

Nda ir n'a yankar, nga mo g'ir yankar.

¹³ Nda ir man'ti laadirante, nga woo ga cindi laadirante, zama a si hin ka nga boŋ yankar.»

Goykaw henna

¹⁴ Hayey wey hongandi i se, ka šendandi i ga Irkoy jine kaŋ i masi šenni cendi cere game, a sii nda nafaw haya kul ra kala ka borey kaŋ ga haŋajer halaci. ¹⁵ Gaabandi ka kay Irkoy jine sanda boro kaŋ duu maa henna, sanda goykaw kaŋ si haw nda nga goyoo, a ga cimoo šennoo har nda fondaa. ¹⁶ Ma ni boŋ hawgay šenni yaadawey ga kaŋ si henan, zama borey kaŋ ga huru i ra mma koy de i ga mooru Irkoy ga. ¹⁷ Ngi šenney ga hima nda dori kaŋ ga ham ŋaa. Borey din, Imene nda Filet goo i ra ¹⁸ kaŋyan na cimoo naŋ ka nee bukawey tunyanoo tee ka ben. I na boroyan naanaa jaami. ¹⁹ Woo kul, Irkoy asaasu gaabantaa ga cindi. Silbaa kaŋ goo asaasoo ga: «Ir Koyoo ga borey bay kaŋ ti nga wane.»^a Silbay faa mo ti: «Boro kul kaŋ ga Irkoy maŋoo cee, boraa ma mooru goy futu.»^b

²⁰ Hugu beeri, man'ti wura nda nzorfu jinayyan de bara a ra, bundu nda labu jinayyan mo goo no. Affooyan teendi beeray se, affooyan teendi haya se kaŋ sii nda beeray. ²¹ Boro kaŋ na nga boŋ henanandi ka moora hayey wey, a ga tee jinay kaŋ goo nda beeray, a jisandi jere ga Irkoy se, a goo nda nafaw hugoo koyoo se, a soolu teegoy henna kul se.

²² Zuru soogataray boonay futawey se, hanga šerretaray, nda naanayyan, nda baji, nda alaafiya borey bande kaŋ g'ir Koyoo cee nda bine henanante. ²³ Mooru lakkal jaŋantey kakawey kaŋ sii nda nafaw, n'ga bay kaŋ alfitina de no i g'a hay. ²⁴ Ir Koyoo tam si hima ka yenje, a mma hima ka tee alaafiyante borey kul here. A ma hin ka cawandi, a ma tee suurante. ²⁵ Nga kakawkey, a m'i cawandi nda bineyaynan, a ga hin ka tee Irkoy m'i noo fondo i ma *tuubi ka cimoo bay ²⁶ ka duu lakkal ka hun Ibilisi kumsaa ra, nga kaŋ n'i dii hala i ma nga ibaayoo tee.

^a2.19 Kabuyaney 16.5.

^b2.19 Ayuba 36.10; Zabur 97.10.

Zaari korawey haya laaley

3¹Ma bay kaŋ zaari korawey ra alwaati šendayan ga tee, ²zama adamizey ga tee alhaasidi, nooru baakaw, foomante, binebeeri, wowkaw, i si ngi hayragey beerandi, gommimuna, i si Irkoy hayey beerandi, ³binekoga, i si waafaku nda cere, miimandakaw, i si hin ngi boŋ, i ga futu, i si baa ihenna, ⁴zanbante, mookonna, i ga too nda bolsay, i baa aduŋna kaanoo ka bisa Irkoy. ⁵Ngii tarayheroo ga hima nda Irkoy ganakawyan, amma i si yadda nga hinoo ga. Borey wey dumey, mooru i ga. ⁶Boroyan goo i ra kaŋ ga tugu-tugu ka huru hugey ra ka woy yalaafantey kaŋ ga jeeje nda zunubu boŋey bere. Woyyan no kaŋ boonay dumi-dumiyay g'i gongu. ⁷Waati kul i ga caw, amma abada i si hin ka duu cimoo bayraa. ⁸Takaa din da kaŋ nda Žanes nda Žanbres kay ka Musa kakaw, takaa din da nda borey wey mo ga kay ka cimoo kakaw. Boroyan no kaŋ lakkaley futu, ngi naanaa si kay. ⁹I si koy jine, zama ngi lakkal jaŋaa ga kaa ka kaaray borey kul se, sanda takaa kaŋ Žanes nda Žanbres wanoo ti a.

Hoyrawey kaŋ Pol n'i har Timote se

¹⁰Amma ni, ni hanga ay cawandiyanoo, nda ay dira takaa, nda hayey kaŋ ay n'i dunbandi, nda ay naanaa, nda ay suuroo, nda ay bajoo, nda ay mupeyanoo, ¹¹nda ay gurzugaa, nda zarabey kaŋ duu agay Antiyoš, nda Ikoniyyom, nda Listir. Macin ti gurzugaa kaŋ ay man'a mupe? Amma ir Koyoo n'ay kaa hayey wey kul ra. ¹²Nda cimi borey mo kul kaŋ ga baa ngi ma Irkoy gana *Almasihu Isa albarkaa ra ga gurzugandi. ¹³Amma adamize laaley nda zanbantey ga koy de i ga laala ka tonton. I ga boroyan darga, i ga ngi boŋ darga. ¹⁴Amma ni, duumi hayey ra kaŋ n'n'i caw k'i dii nda cimi, zama n'ga borey bay kaŋ ga ni duu ey. ¹⁵Za zankataray, n'ga *Citaabu henanantey bay kaŋ ga hin ka ni noo lakkal hala naanaa kaŋ n'na daŋ Almasihu Isa ra ma ni hallasi. ¹⁶Citaaboo hantumoo kul, Irkoy k'a funsu boroyan lakkaley ra i m'a hantum. A goo nda nafaw ka cawandi, ka boro kaa ifutu ra, ka boro daŋ fondaa ra, ka boro aladabu šerretaray ra ¹⁷hala Irkoy boraa ma tee ka timme ka soolu teegoy henna kul teeyan se.

4¹Ay g'a šendandi ni ga Irkoy jine nda *Almasihu Isa jine kaŋ ga kaa ka baahunantey nda bukawey ciiti, nda Almasihu bangayyanoo, nda nga *Laamaa maaganda se, ²ma Irkoy meešennoo waazu ka gaabandi nga haryanoo ga, a ma tee alwaati henna wala alwaati šenda, borey daŋ fondaa ra, i fahamandi, i hoyray nda suuri dumi kul nda cawandiyān. ³Zama alwaati ga kaa kaŋ borey si cawyan cimoo suuri, i ga cawandikaw booboyaŋ marga ngi boŋ se, zama ngi alhawaa no i ga boonay ngi ma maar'a. ⁴I ga ngi haŋaa bere k'a kaa cimoo here ka haŋajer fillawey se. ⁵Amma ni, ma hin ni boŋ haya kul ra, zarabi muŋe, ni goyoo ma tee *Alhabar Boryaa haryanoo, ma ni goyoo tee nda fondaa.

⁶Agay woo, ay goo ma tee sanda haya hari-hari ka munandi ka tee *sargari hari-hari, ay koyyanoo waatoo too. ⁷Ay na tangam henna tangam, ay na zuraa benandi, ay gaabu naanaa ga. ⁸Za soh da šerretaray fuulaa jisandi ya ne kaŋ ir Koyoo, ciitikaw šerrantaa g'a noo ya ne nga hanoo hane. Man'ti agay hinne se, a g'a noo borey kul se kaŋ ga baa nga bangayyanoo.

Šenni kokorantey kaŋ Pol n'i har Timote se

⁹Gaabandi ma cahā ka kaa ay do, ¹⁰zama Demas n'ay naŋ, zamanoo woo kaŋ ra ir goo no ma kan a se, a koy Tesalonik, Kresaŋ koy Galati, Tit koy Dalmasi. ¹¹Luka hinne bara ay bande. Ma kate Marku ni bande, zama a g'ay faaba goyoo ra. ¹²Ay na Tišik sanba Efez. ¹³Waati kaŋ n'ga kaa, ma kate kaayi beeroo kaŋ ay n'a naŋ Trowas koyraa ra Karpus do, nda citaabey, waaniwaani hantumey kaŋ goo kuuru ga.

¹⁴Garaasaa kaŋ maanoo ti Aleksander hanse k'ay dor, ir Koyoo g'a bana nda woo kaŋ nda a ga hima. ¹⁵Ni mo, ma ni boŋ hawgay a ga, zama a hanse k'ir šenney kakaw.

¹⁶Cee jinaa ciitihugoo ra kaŋ ay kay ka faasa ay boŋ se, boro kul man'ay faaba, borey kul nk'ay naŋ. Irkoy mas'a dii i se. ¹⁷Amma ir Koyoo kay ya ne, a n'ay noo gaabi hala ya waazoo har nda fondaa, dumey kul ma maar'a. A n'ay kaa ganjihaylaa mijoo ra. ¹⁸Ir Koyoo g'ay dii goy futu kul masi duu agay, k'ay hallasi nga beene *Laamaa se. Nga, darža ma bara a ga, abada hala abada. Amin.

Fooyan kokorantaa

¹⁹Ma Priska nda Akilas foo, ma Onesifor hugoo borey foo. ²⁰Erast cindi Korent. Ay na Trofim naŋ a ga wirci Mile. ²¹Gaabandi ka kaa za jiyaa mana huru. Ebulus, nda Pidans, nda Linus, nda Klodiya, nda ir armey kul ga ni foo. ²²Ir Koyoo ma bara ni lakkaloo bande. Irkoy *anneemaa ma bara war bande.